ekosystem

JESIEŃ 2026

NIE MARNUJ, OSZCZĘDZAJ!

Za co płacą Wrocławianie?

Sprawdź, czy wiesz, co dokładnie wchodzi w skład tzw. opłaty śmieciowej.

1 listopada

Dowiedz się, jak właściwie segregować odpady na cmentarzach.

Jesień z upcyklingiem

W przeszłości częściej naprawialiśmy, przerabialiśmy i dzieliliśmy się z innymi. Dzięki dawaniu starym rzeczom szansy na drugie życie, nie tylko mniej kupowaliśmy, ale i wytwarzaliśmy mniej odpadów. **Nie marnowanie to oszczędzanie – pieniędzy i surowców!**

Na jesienne długie wieczory (i nie tylko na nie!) polecamy upcykling, czyli przetwarzanie starych rzeczy oraz odpadów na inne przedmioty o wyższej wartości. Dzięki takim działaniom często dostają one drugie życie zamiast trafiać do kubła na śmieci. Ze starej butelki może powstać nowy karmnik dla ptaków, ze schodzonych dżinsów torba na zakupy, a ze słoika nietypowy wazon - pomysłowość nie ma końca.

Przytulnej jesieni!

Czarny pojemnik pułapką dla mieszkańców i wrocławskiej gastronomii.

Wyjaśniamy, dlaczego to nie jest „pojemnik na wszystko”.

Szkolenie dot. właściwej segregacji dla pracowników lokalnej gastronomii, fot. Bartosz Mokrzycki

Czarny pojemnik to nie wyjście awaryjne. Wrzucanie do niego odpadów „na wszelki wypadek” wydaje się bezpieczne, jednak ten błąd generuje realne koszty, które pokrywamy wszyscy.

Problem ten dotyczy nie tylko gospodarstw domowych. Sytuacja powtarza się również we wrocławskich lokalach gastronomicznych, o czym przekonaliśmy się podczas szkolenia zorganizowanego w październiku przez spółkę Ekosystem dla przedstawicieli lokalnej branży gastronomicznej. Prawidłowa segregacja to nie tylko kwestia czystości oraz estetyki naszego miasta, ale także wymierna korzyść finansowa, pozwalająca firmom uniknąć mandatów i kar.

Czym tak naprawdę są odpady zmieszane, co powinno do nich trafiać, a czego należy unikać?

Czym są odpady zmieszane?

Odpady zmieszane to tzw. odpady resztkowe, czyli pozostałości po prawidłowo przeprowadzonej segregacji. Trafiają do nich przedmioty, które:

- nie nadają się do zakwalifikowania do żadnego z pozostałych pojemników (papier, szkło, metale i tworzywa sztuczne, bio),
- składają się z kilku trwale połączonych materiałów, których nie da się w łatwy sposób rozdzielić (zabawki)

Ważne: Pojęcie „odpady zmieszane” nie oznacza możliwości wrzucania wszystkich frakcji razem!

Przykład: Co zrobić z pełnym słoikiem – nie wyrzucamy go do odpadów zmieszanych!

Wrzucenie całego, pełnego słoika do czarnego pojemnika jest błędem. Prawidłowe postępowanie wymaga rozdzielenia go na trzy frakcje:

1. Zawartość słoika wyrzucamy do odpadów zmieszanych.
2. Pusty słoik (bez konieczności mycia, wystarczy go opróżnić) trafia do zielonego pojemnika na szkło.
3. Metalowa zakrętka ląduje w żółtym pojemniku na metale i tworzywa sztuczne.

Nietypowe przedmioty w czarnym pojemniku – co tam trafia i dlaczego?

Wiele osób zaskakuje fakt, że do czarnego pojemnika powinny trafiać przedmioty, które pozornie przypisalibyśmy do innych kategorii:

- Paragony – powstają z papieru termicznego i nie nadają się do recyklingu w kategorii „Papier”.
- Resztki obiadowe z mięsem i kośćmi – w przeciwieństwie do obierków czy resztek roślinnych, mięso i tłuszcze odzwierzęce nie powinny trafiać do pojemnika bio.
- Potłuczone szklanki, talerze i filiżanki – szkło stołowe, ceramika i porcelana mają inną temperaturę topnienia niż szkło opakowaniowe (butelki, słoiki).
- Ziemia do kwiatów – nie jest odpadem BIO ani ogrodowym w rozumieniu systemu komunalnego.
- Brudne chusteczki higieniczne i ręczniki papierowe – stan papieru ma kluczowe znaczenie. Zabrudzenia i wilgoć dyskwalifikują materiał do recyklingu, dlatego zużyta chusteczka papierowa musi trafić do zmieszanych.
- Karton po mleku – nie jest odpadem papierowym, wrzucamy go do żółtego pojemnika.

Potłuczone naczynia trafiają do odpadów zmieszanych, fot. Bartosz Mokrzycki

Dlaczego prawidłowa segregacja jest tak ważna?

Mimo, że poziom selektywnej zbiórki w Polsce stopniowo rośnie, największa część odpadów komunalnych nadal trafia do czarnego pojemnika. Niewłaściwe wyrzucanie odpadów niesie za sobą następujące konsekwencje:

1. **Strata wartościowych surowców**

Dobrze posegregowany odpad to cenny surowiec. Nowoczesne sortownie są w stanie odzyskać pewną część materiałów (głównie metali i niektórych tworzywa) ze strumienia odpadów zmieszanych, jednak proces ten jest skomplikowany i drogi.

2. **Koszty dla całej gminy i mandaty**

Wyrzucanie surowców do odpadów zmieszanych utrudnia również osiągnięcie wymaganych prawem poziomów recyklingu, co grozi gminom wysokimi karami finansowymi. Z kolei przestrzeganie zasad segregacji chroni właścicieli restauracji przed bezpośrednimi mandatami nakładanymi podczas kontroli. W przypadku mieszkańców po stwierdzeniu nieprawidłowej segregacji **gmina ma prawo zastosować opłatę podwyższoną.** W blokach i kamienicach wykrycie nieprawidłowej segregacji w wiacie śmietnikowej wiąże się z odpowiedzialnością zbiorową. Błąd kilku osób może skutkować podwyższeniem rachunków za wywóz śmieci dla wszystkich mieszkańców danego budynku lub osiedla. Zamiast traktować czarny pojemnik jako łatwe rozwiązanie, warto poświęcić chwilę na sprawdzenie zasad lokalnej segregacji. We Wrocławiu można skorzystać z wyszukiwarki odpadów, która dostępna jest na stronie Ekosystemu:https://ekosystem.wroc.pl/segregacja-odpadow/gdzie-wrzucic/. Wystarczy wpisać nazwę odpadu i sprawdzić, gdzie można go wyrzucić.

Prawidłowy wybór pojemnika to nie tylko dbałość o czystość i środowisko, ale też realna ochrona budżetu.

Czy wiesz, że we Wrocławiu odpady zmieszane pochłaniają **aż 53% całego budżetu** przeznaczonego na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych?

To zdecydowanie najdroższa i najbardziej obciążająca frakcja w całym systemie.

Działania w liczbach!

Ponad 1 000 000 indywidualnych odbiorów odpadów realizowanych co miesiąc na terenie całego miasta.

250 000 pojemników w ciągłej eksploatacji, objętych regularnym serwisem i utrzymaniem sanitarnym.

Ponad 1 000 dodatkowych podstawień na odpady wielkogabarytowe w porównaniu z ubiegłym rokiem.

Wzrost o 40% wolumenu odpadów przekazywanych do PSZOK.

Rekordowy wynik zbiórki SZOT – **do 29,5 ton** odpadów tylko **w jednym miesiącu.**

Prawie 4 000 przeszkolonych mieszkańców (od stycznia do września 2026 r.) oraz **ponad 2 000** zgłoszeń miesięcznie obsługiwanych przez infolinię.

O **500** więcej podstawień kontenerów na odpady zielone rok do roku.

We Wrocławiu w ramach opłaty za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych zapewniony jest:

- Serwis i dzierżawa pojemników (dostawa, mycie, naprawy i wymiana w cenie).
- Odbiór z częstotliwością do 5–6 razy w tygodniu.
- Regularny odbiór odpadów wielkogabarytowych.
- Mobilny SZOP, SZOT oraz brak limitów w PSZOK (np. na gruz i opony).
- 96,17% środków przeznaczanych jest na odbiór i utylizację odpadów, a tylko 3,83% to koszty zarządzania.

Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie jest podatkiem - **płacisz za kompleksową usługę.** Czy wiesz, co wchodzi w jej skład?

REGULARNY ODBIÓR ODPADÓW BEZPOŚREDNIO Z TWOJEJ POSESJI

Mając na uwadze czystość, porządek oraz codzienny komfort mieszkańców, w wielu rejonach miasta i na wielu osiedlach usługi wywozu realizowane są z większą częstotliwością niż wymagane minima prawne.

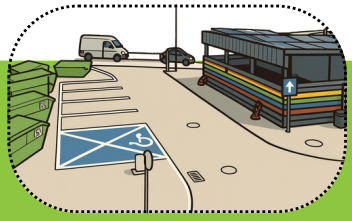
POJEMNIKI I ICH MYCIE

Gmina wyposaża nieruchomości w pojemniki i worki służące do zbierania odpadów komunalnych, a także zajmuje się utrzymaniem pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym.

BEZPROBLEMOWY ODBIÓR MEBLI I GABARYTÓW

We Wrocławiu odbiór mebli i innych odpadów wielkogabarytowych odbywa się z odpowiednio oznaczonych pojemników (kontenerów), które są podstawiane w miejscach ogólnodostępnych.

DOSTĘP DO PSZOK-ÓW

W ramach opłaty finansowane jest także tworzenie i utrzyamnie PSZOK-ów. Jako mieszkaniec możesz do nich przywieźć i bez dodatkowych opłat oddać problematyczne odpady.

MOBILNE ZBIÓRKI POD TWOIM DOMEM - SZOP I SZOT

Chcąc maksymalnie ułatwić prawidłowe pozbywanie się nietypowych oraz problematycznych odpadów bez konieczności wizyty w PSZOK stale rozwijany jest system mobilnych zbiórek osiedlowych.

POMOC, INFORMACJE I EDUKACJA

Świadczymy pomoc m.in. za pośrednictwem strony internetowej i infolinii. Uzyskasz tam informacje dotyczące np. obowiązków związanych z postępowaniem z odpadami oraz świadczonych usług.

EKSTRA KORZYŚCI DLA MIESZKAŃCÓW WROCŁAWIA!

System gospodarowania odpadami we Wrocławiu daje Ci coś jeszcze. Jako mieszkaniec korzystający z miejskiego systemu możesz dodatkowo:

- **odebrać bezpłatny kompost** z Kompostowni Odpadów Zielonych we Wrocławiu. Ten kompost z powodzeniem wykorzystasz w swoim ogrodzie lub do roślin doniczkowych.
- **otrzymać darmowy kompostownik** od Wydziału Środowiska Urzędu Miejskiego Wrocławia. Właściciele domów jednorodzinnych mogą wiąć udział w miejskim Programie udostępniania kompostowników - akcja ma na celu ułatwienie ekologicznego pozbywania się bioodpadów.

PODSTAWA PRAWNA

§

Zasady opisane powyżej wynikają bezpośrednio z następujących aktów prawnych:

1. Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Ustawa z dnia 13 września 1996 r. - Dz. U. z 2025 r. poz. 733).
2. Prawo Lokalne (Regulamin): Uchwała Rady Miejskiej Wrocławia nr XXV/672/20 w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Wrocławia.
3. Prawo Lokalne (Świadczenia): Uchwała Rady Miejskiej Wrocławia nr XXV/671/20 w sprawie usług świadczonych w zamian za opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
4. https://bip.um.wroc.pl/artykul/1055/5331/program-udostepniania-kompostownikow
5. Zarządzenie nr 7483/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 06.04.2022 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Kompostowni Odpadów Zielonych.

EDUKACJA EKOLOGICZNA

DLA SZKÓŁ

JESIEŃ 2026

Ekosystem zaprasza uczniów i nauczycieli wrocławskich szkół podstawowych oraz szkół średnich do wzięcia udziału w ciekawych projektach ekologicznych:

"Szkoła dobrej segregacji"

Program **dla nauczycieli i uczniów** szkół podstawowych (klasy I-IV).

II edycja programu "Ekologiczne miasto"

Program dla szkół średnich **organizowany ze Smart City i Politechniką Wrocławską**.

aż 2 konkursy plastyczne

z serii "Wrocławskie EKOfloresy" (klasy I-VIII).

Tekstyliada - przekaż ciepło zwierzakom

Zbiórka odzieży dla zwierząt ze schroniska.

Warsztaty w PSZOK i w Kompostowni

Warsztaty ekologiczne **z zakresu segregacji odpadów**.

ekosystem

Szczegółowe informacje na temat aktualnie prowadzonych działań edukacyjnych publikujemy w zakładce "Aktualne inicjatywy" na **www.ekosystem.wroc.pl/edukacja**

1 listopada

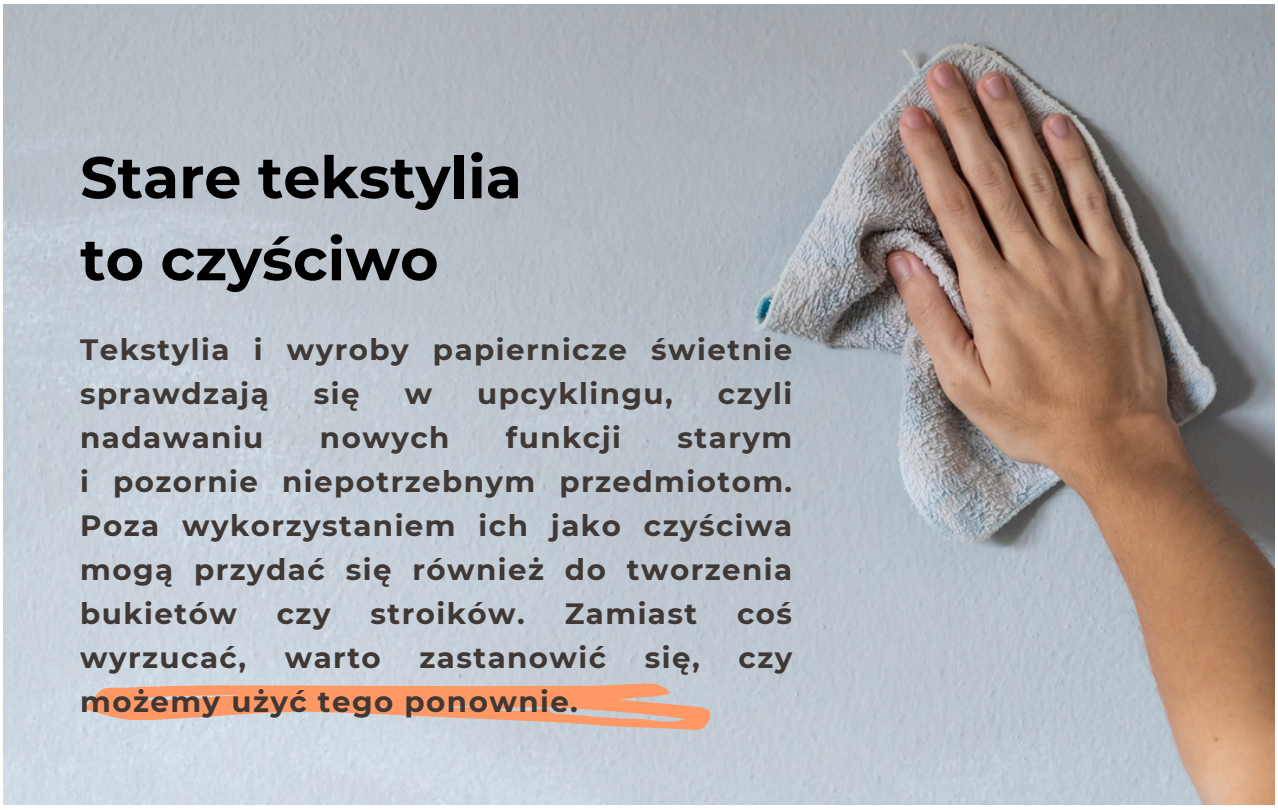
Praktyczne wskazówki dotyczące odpadów powstających na cmentarzach

Jesień to czas wzmożonej aktywności na cmentarzach. Przygotowania do Uroczystości Wszystkich Świętych oraz Dnia Zadusznego skłaniają nas nie tylko do porządkowania grobów bliskich, ale i do kupowania wielu ozdób, które wymagają następnie odpowiedniej segregacji. W tym artykule szukamy m.in. odpowiedzi na pytania: jak postępować z odpadami powstającymi na nekropoliach, jak nie marnować surowców, a także… jak przy tym wszystkim oszczędzać?

Porządkowanie grobów wiąże się z wykorzystywaniem wielu surowców – nie tylko tych naturalnych, jak woda, ale przede wszystkim środków czystości, płynów czy ścierek. Warto zwracać uwagę na wszystko, z czego korzystamy. Jak mówi Justyna Sołtysiak, kierownik Działu Promocji i Edukacji Ekosystemu: *Segregacja to dziś za mało – kupujemy zbyt wiele, przez co produkujemy za dużo odpadów i niejednokrotnie bezmyślnie marnujemy cenne surowce.*

Podczas prac porządkowych na cmentarzach możemy jednak sporo zaoszczędzić. Do mycia pomników często wystarczy woda przygotowana wcześniej w wiaderku, w której będziemy moczyć i płukać ściereczkę – bez konieczności wylewania jej bezpośrednio na płytę. **Dużą oszczędnością jest także przerabianie niepotrzebnych tekstyliów na czyściwa.** Postępując w ten sposób, nie tylko nie wydajemy pieniędzy na zakup nowych ścierek, ale i dajemy drugie życie starym ubraniom.

Stare tekstylia to czyściwo

Tekstylia i wyroby papiernicze świetnie sprawdzają się w upcyklingu, czyli nadawaniu nowych funkcji starym i pozornie niepotrzebnym przedmiotom. Poza wykorzystaniem ich jako czyściwa mogą przydać się również do tworzenia bukietów czy stroików. Zamiast coś wyrzucać, warto zastanowić się, czy możemy użyć tego ponownie.

Jak segregować?

Wśród odpadów najczęściej pojawiających się na cmentarzach znajdują się plastiki, szkło, odpady BIO, a także odpady zmieszane. Niestety tych ostatnich - zmieszanych - wytwarzamy na cmentarzach wyjątkowo dużo. Musimy pamiętać, że czarny pojemnik to pozostałość po segregacji, czyli to, co nie nadawało się do wrzucenia do żadnego innego kosza.

Po uporządkowaniu grobów zostajemy z licznymi opakowaniami plastikowymi i tekstyliami. Te pierwsze (m.in. butelki po płynach, opakowania po środkach czystości) wyrzucamy do żółtego pojemnika na metale i tworzywa sztuczne. Wszelkie zużyte, brudne lub mokre czyściwa powinny natomiast trafić do czarnego pojemnika na odpady zmieszane. Nie traktujemy ich już jako oddzielnie segregowanych tekstyliów – nie nadają się do recyklingu, dlatego ich osobna segregacja nie jest wymagana.

To jest ważne!

Znicze zawsze wyrzucamy do czarnego pojemnika na odpady zmieszane.

Segregacja kwiatów i zniczy jest prosta

Surowcem zasługującym na staranną segregację są rośliny. Na cmentarzach, poza ciętymi kwiatami, spotykamy również opadłe liście – jedne i drugie zawsze należy wyrzucać do brązowego pojemnika na odpady BIO. Niezależnie od tego, czy pozbywamy się więdnących kwiatów, czy gałązek, wszystko to nadaje się do przetworzenia na kompost. Do czarnego pojemnika na odpady zmieszane trafić powinna jedynie ziemia, która nie jest traktowana jako odpad BIO.

Osobom porządkującym wrocławskie cmentarze – najwięcej problemów sprawia segregacja szklanych zniczy. Mimo że są wykonane ze szkła, nie wyrzucamy ich do zielonego pojemnika. Znicze (nawet jeśli zostaną oddzielone od plastikowych czy metalowych elementów) zawsze traktujemy jako odpad zmieszany. Przypominamy, że do zielonego pojemnika na szkło może trafić wyłącznie szkło opakowaniowe – przede wszystkim słoiki i butelki.

Co naprawdę powinno trafić do czarnego pojemnika na cmentarzach?

Odpady zmieszane 	**Odpady BIO**
Znicze (szklane i plastikowe)	Kwiaty
Wkłady do zniczy	Liście
Ziemia	Gałęzie
Zużyte czyściwo	**PSZOK lub SZOP**
Sztuczne kwiaty	Znicze elektryczne i baterie

Jak postępować ze sztucznymi kwiatami?

Choć sama nazwa może sugerować żółty pojemnik na tworzywa sztuczne, również w tym przypadku powinniśmy wybrać pojemnik czarny. Sztuczne kwiaty składają się z wielu połączonych elementów: plastiku, metalu, tekstyliów, styropianu czy pianki. Recykling takiej mieszanki materiałów jest niemożliwy, dlatego ten odpad powinien trafiać wyłącznie do pojemnika na odpady zmieszane.

Sztuczne kwiaty to nie tylko plastik! Zazwyczaj składają się z wielu połączonych ze sobą elementów: plastiku, metalu, tekstyliów, styropianu czy pianki.

Na koniec pozostaje temat wkładów do zniczy. Wkłady – tak jak zewnętrzna część znicza – trafiają do czarnego pojemnika. Mimo że są wykonane z plastiku, zazwyczaj jest to tworzywo niskiej jakości, które nie nadaje się do ponownego przetworzenia. Ponadto taki wkład jest mocno zabrudzony parafiną i sadzą.

Inaczej wygląda sytuacja z wkładami elektrycznymi. Ze względu na to, że zawierają elektronikę oraz baterie, zawsze zawozimy je do PSZOK-u lub oddajemy kierowcy SZOP-a (harmonogram kursowania dostępny jest na stronie www.ekosystem.wroc.pl).

Czy wszystkie znicze powinny trafić do odpadów zmieszanych?

Tak, ale... nie od razu! Znicze będące w dobrym stanie warto wykorzystywać wielokrotnie. Możemy wymieniać w nich wkłady i stawiać je na grobach bliskich przez długi czas. Jeśli jednak z jakiegoś powodu chcemy je zmienić, starajmy się nie wyrzucać produktów w dobrym stanie - przekażmy je innym. Na cmentarzach coraz częściej znajdują się specjalnie wyznaczone regały na znicze, w których można zostawić nieuszkodzony znicz do ponownego wykorzystania po wymianie wkładu.

Jesienne odpady BIO

Sprawdź, z czego powstaje e-kompost

Odpady BIO są szczególną frakcją, ponieważ dzięki ich właściwej segregacji możliwe jest wytworzenie wartościowego kompostu. W Kompostowni na wrocławskim Janówku (ul. Janowska 51) rocznie powstają aż 3 000 ton certyfikowanego kompostu, który cieszy się ogromnym zainteresowaniem wśród nabywców - firmy go kupują, mieszkańcy odbierają bez dodatkowych opłat!

Każdy mieszkaniec może odebrać rocznie nawet 1m3 tego „czarnego złota". Aby jednak kompost mógł powstać, najpierw niezbędna jest właściwa segregacja odpadów.

Ponad 700 seniorów przeszkolonych w programie "BIO w ZOO"

Odpady BIO są jedną z frakcji, która sprawia mieszkańcom Wrocławia najwięcej problemów – informowali nas seniorzy podczas wiosennych spotkań odbywających się w ogrodzie zoologicznym w ramach programu "*BIO w ZOO. Dobre nawyki, czyste sąsiedztwo – wiosenna wymiana myśli w ZOO*." **Przeprowadziliśmy wówczas warsztaty dla ponad 700 osób.** Jesienne porządki to świetna okazja, by wdrożyć w życie to, czego nauczyli się w trakcie tych zajęć.

6 000 ton odpadów BIO = 3 000 ton e-kompostu rocznie!

Kompost na Janówku powstaje wyłącznie z odpadów zielonych – nie jest w żaden sposób zanieczyszczony, a to oznacza, że nie znajdziemy w nim na przykład resztek z obiadu czy mięsa. Do kompostu trafiają jedynie rośliny, np. trawy, liście, gałęzie itp. Aby tak się mogło stać, musimy przypominać mieszkańcom o zasadach właściwej segregacji odpadów BIO. **Co zatem powinniśmy wrzucać do brązowego pojemnika na BIO?** Naturalne odpady, które daje nam ziemia, nie odpady przetworzone czy zanieczyszczone, np. wymieszane warzywa są BIO, jednak warzywa w postaci sałatki (np. polane tłuszczem lub sosem) stają się już odpadem zmieszanym, który musi trafić do czarnego pojemnika. Do BIO nigdy nie możemy wyrzucać też odpadów zwierzęcych – resztek mięsa, kości, ości itp. Wyjątek od zasady „BIO to odpady pochodzenia roślinnego" stanowią jedynie skorupki jaj i resztki chleba – one mogą trafić do brązowego pojemnika.

Czy wiesz, że...

Do produkcji kompostu świetnie nadają się jesienne liście. Po zgrabieniu możesz dostarczyć je do PSZOK przy ul. Michalczyka, skąd trafią do Kompostowni i zmienią się w wartościowy "nawóz".

Do czego możesz wykorzystać kompost z wrocławskich odpadów zielonych?

Nasz kompost idealnie nadaje się między innymi do roślin doniczkowych.

Wybierz doniczkę o 2–4 cm większą od poprzedniej.

Aby przygotować podłoże, dokładnie wymieszaj „e-kompost" z ziemią w proporcji: 1 porcja nawozu na 3 porcje ziemi.

E-kompost jako środek wspomagający uprawę roślin - nadaje się do stosowania na wszystkich rodzajach gleb, w szczególności na glebach lekkich, ubogich w próchnicę i składniki pokarmowe. Można go stosować również do poprawy właściwości gleby w uprawie roślin rolniczych, ozdobnych w gruncie oraz do przygotowania podłoża pod trawnik.

A to ciekawe...

fot. Ekosystem

W tym roku w PSZOK-ach i szkołach przeprowadziliśmy warsztaty dla ponad **3 000 dzieci!** Od najmłodszych słuchaczy naszych zajęć często mieliśmy okazję usłyszeć, że z BIO powstaje... **"KOMPOT".**

fot. Zuzanna Szarczyńska

E-kompost często towarzyszył nam na piknikach i wydarzeniach odbywających się w przestrzeni miejskiej (**w tym sezonie byliśmy już na ponad 50!**) 1 woreczek wystarcza na przesadzenie 1 kwiatka.

Trwa II edycja “Wrocławskich EKOfloresów”

Jeszcze tylko do 16 listopada czekamy na prace w ramach konkursów plastycznych

Wernisaż po I edycji konkursu “Wrocławskie EKOfloresy”, która odbyła się w 2025 r. fot. Bartosz Mokrzycki

Jeszcze tylko do 16 listopada uczniowie wrocławskich szkół podstawowych mogą dostarczać prace plastyczne do konkursów „Wrocławskie EKOfloresy” i „Wrocławskie EKOfloreski” – do wygrania są maszyny do szycia oraz profesjonalne zestawy plastyczne. Wszystko po to, by zachęcić najmłodszych wrocławian do ponownego wykorzystywania starych ubrań. Konkursy zostały objęte Honorowym Patronatem Prezydenta Wrocławia.

Po sukcesie I edycji konkursu „Wrocławskie EKOfloresy” (jesień 2025 r.) już w czerwcu 2026 r. na organizowanym przez nas pikniku „Nie ma nowego bez starego” w PSZOK ogłosiliśmy kolejną edycję tego plastycznego wyzwania. Partnerem merytorycznym konkursu jest MDK Fabryczna. **W tegorocznej edycji konkursu ponownie główną rolę odgrywają tekstylia i Wrocław.** Tym razem zachęcamy uczniów starszych klas szkół podstawowych do przyjrzenia się wyjątkowym wrocławskim pomnikom oraz rzeźbom. Na liście obiektów konkursowych znalazły się m.in. „KOŃ” przy skrzyżowaniu ulic Szewskiej i Kuźniczej, pomnik króla Bolesława Chrobrego przy ulicy Świdnickiej, rzeźba Powodzianki na Moście Uniwersyteckim oraz „Krzesło” Tadeusza Kantora przy zbiegu ulic Nowy Świat, Łaziennej i Białoskórniczej. Pełna lista obejmuje 15 pomników i rzeźb (załącznik nr 6 do regulaminu). Zadaniem uczestników jest wybranie jednego z nich i kreatywne przedstawienie go w pracy wykonanej

w co najmniej 80% z materiałów tekstylnych, takich jak guziki, zamki błyskawiczne czy kawałki tkanin. Uczniowie **klas I–III mają nieco prostsze zadanie. Tematem konkursu „Wrocławskie EKOfloreski" jest przedstawienie wybranej rzeźby wrocławskiego krasnala** znajdującej się na terenie miasta. Jury będzie zwracało szczególną uwagę na samodzielność wykonania oraz estetykę pracy odpowiednią do wieku uczestników. W końcu jest to konkurs dla dzieci, a nie dla rodziców. Szczegółowe informacje dotyczące obu konkursów znajdują się w regulaminie dostępnym na stronie internetowej Ekosystemu.

Prace konkursowe należy wykonać w formie płaskiej, na kartonie pochodzącym z recyklingu, w maksymalnym formacie A3 (29,7 × 42 cm) i dostarczyć do MDK Fabryczna do 16 listopada 2026.

Dlaczego akurat tekstylia?

Od 1 stycznia 2025 r. tekstylia stanowią oddzielną frakcję odpadów – od tego dnia **odpady takie jak ubrania, obuwie, zabawki pluszowe czy firany nie mogą być wyrzucane do czarnego kontenera na odpady zmieszane,** lecz każdorazowo powinny trafiać do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK). Po ulicach Wrocławia, zgodnie z harmonogramem opublikowanym na stronie www.ekosystem.wroc.pl, kursuje także SZOT, czyli Samochód Zbierający Odzież i Tekstylia, do którego można oddać niepotrzebną odzież. **Mamy jednak jeszcze jeden pomysł na zagospodarowanie zalegających w szafie tekstyliów – wykorzystanie ich do stworzenia wyjątkowej pracy plastycznej!**

Mieszkańcy Wrocławia chętnie oddają tekstylia do SZOTa (Samochód Zbierający Odzież i Tekstylia) - w lipcu padł kolejny rekord, **zebrano ponad 29 ton tekstyliów!**

Harmonogram kursowania SZOT dostepny jest na **stronie ekosystem.wroc.pl/szot** oraz w biuletynie **Wroclaw.pl**

Prace nagrodzone w I edycji konkursu “Wrocławskie EKOfloresy”, 2025 r. fot. Bartosz Mokrzycki

Cele konkursu:

- rozpowszechnienie i utrwalenie zasad dotyczących segregacji odpadów tekstylnych,
- edukacja ekologiczna, w tym zainteresowanie dzieci i młodzieży tematyką recyklingu i upcyklingu,
- zwrócenie uwagi na problem konsumpcjonizmu oraz zachęcenie do wykorzystywania materiałów pochodzących z recyklingu,
- promowanie działań artystycznych dzieci i młodzieży uzdolnionej plastycznie,
- popularyzowanie interesujących elementów architektonicznych Wrocławia.

W tym roku odsłonięcie zwycięskich prac odbędzie się **5 grudnia podczas mikołajkowego spotkania połączonego z edukacją ekologiczną, które organizujemy dla uczniów wrocławskich szkół podstawowych na terenie Młodzieżowego Domu Kultury Fabryczna przy ul. Zemskiej 16A.**

Pełen regulamin konkusu i wszystkie związane z nim szczegóły znajdują się na stronie:
https://ekosystem.wroc.pl/2026/06/10/konkurs-plastyczny-wroclawskie-ekofloresy-2/

Szkoła dobrej segregacji

Program i bezpłatne materiały dla wrocławskich podstawówek

Gry “Nie marnuj, segreguj!” przekazujemy bezpłatnie wrocławskim szkołom podstawowym biorącym udział w programie.

Wrocławianie z entuzjazmem uczestniczą w zajęciach z prawidłowego gospodarowania odpadami. Szczególnie cieszy nas duże zainteresowanie zajęciami i warsztatami ze strony placówek oświatowych! W odpowiedzi na wciąż rosnące zapotrzebowanie stworzyliśmy nowy, autorski program edukacyjny. Do rozdania mamy aż 100 bezpłatnych pakietów dydaktycznych dla wrocławskich szkół podstawowych.

W 2025 roku w warsztatach z zakresu prawidłowej segregacji odpadów wzięło udział ponad 3 tysiące mieszkańców. Tymczasem wynik ten został pobity już pod koniec września tego roku – **edukatorzy Ekosystemu przeszkolili niemal 4 tysiące osób!**

Największą część tej grupy stanowią najmłodsi – dzieci z wrocławskich szkół podstawowych. Podczas spotkań nie brakuje dociekliwych pytań - dzieci szczególnie interesują pojęcia i skróty jak PSZOK, SZOP czy SZOT. Widząc potrzebę ciągłej edukacji, przygotowaliśmy program „Szkoła Dobrej Segregacji”, który poza zajęciami prowadzonymi przez naszych edukatorów ma stanowić realne wsparcie dla nauczycieli wrocławskich szkół podstawowych. Program składa się z dwóch modułów tematycznych (każdy zaplanowany na 2 × 45 minut, z możliwością elastycznego podziału):

1. „Nie marnuj – segreguj! Każdy odpad może stać się czymś wartościowym”
2. „Nie marnuj – naprawiaj! Czyli jak dawać rzeczom drugie życie”

Podczas pierwszej lekcji „**Nie marnuj – segreguj! Każdy odpad może stać się czymś wartościowym**” uczniowie dowiadują się, że odpady to w rzeczywistości cenne surowce. Odkrywają sekretne „skarby” ukryte w starych telefonach komórkowych, poznają podstawowe cele recyklingu. Druga lekcja to praktyczny trening podziału odpadów na 5 podstawowych frakcji oraz radzenia sobie z odpadami problemowymi – wszystko z wykorzystaniem angażującej gry planszowej. **„Nie marnuj – naprawiaj! Czyli jak dawać rzeczom drugie życie”** wprowadza uczniów w świat idei Less Waste oraz upcyklingu, pokazując, jak twórczo przerabiać niepotrzebne przedmioty zamiast od razu je wyrzucać. Dzieci poznają również pojęcie śladu wodnego oraz rolę rzemieślników – >

– krawców, szewców, tapicerów czy serwisantów – którzy pomagają dawać przedmiotom drugie życie.

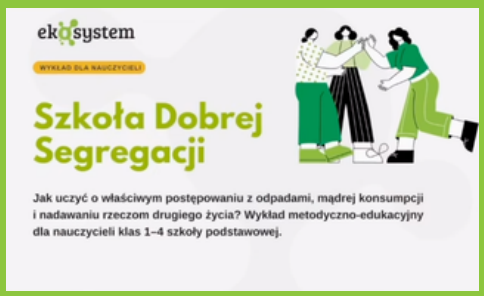
Materiały edukacyjne powstały od podstaw, na bazie doświadczeń pracy z dziećmi oraz cennych sugestii nauczycieli. Scenariusze uwzględniają m.in.:

- zasady funkcjonowania wrocławskich punktów PSZOK,
- działanie mobilnych zbiórek: SZOP (Samochód Zbierający Odpady Problemowe) oraz SZOT (Samochód Zbierający Odzież i Tekstylia),
- najnowsze zmiany w przepisach dotyczące selektywnej zbiórki tekstyliów.

Jak dołączyć do programu?

Integralną częścią programu jest szkolenie on-line dla wrocławskich nauczycieli.

Nauczyciele szkół podstawowych, którzy **zgłoszą chęć udziału w programie i wypełnią formularz zgłoszeniowy** znajdujący się na stronie internetowej **ekosystem.wroc.pl/2026/08/27/szkola-dobrej-segregacji/** otrzymają bezpłatny pakiet autorskich materiałów: **scenariusze zajęć, karty pracy oraz gry edukacyjne gotowe do wykorzystania w klasie.** Dodatkowo dla kadry pedagogicznej przygotowano dedykowane szkolenie on-line, które ułatwi sprawne wdrożenie scenariuszy i prowadzenie atrakcyjnych zajęć.

Z całego serca dziękujemy wszystkim Nauczycielom za zaangażowanie i codzienne wsparcie w kształtowaniu proekologicznych postaw wśród najmłodszych wrocławian. Gorąco zachęcamy do dołączenia do programu Szkoła Dobrej Segregacji!

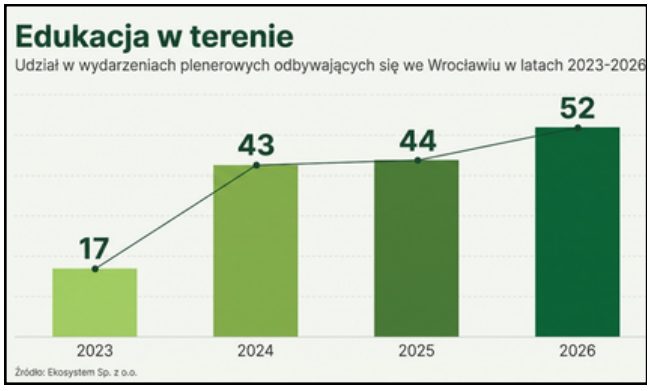
Edukacja pod chmurką

Podsumowanie sezonu plenerowego 2026

Podczas *Światowego Dnia Wody* na Placu Solnym stanowisko Ekosystemu odwiedziły prawdziwe tłumy.

Za nami intensywny i pełen pozytywnej energii sezon piknikowy, trwający od marca do października. W tym okresie edukatorzy Ekosystemu byli obecni w najróżniejszych zakątkach Wrocławia, przybliżając temat mądrego gospodarowania odpadami. Każda z tych akcji była okazją do spokojnej i merytorycznej rozmowy z mieszkańcami miasta o odpadach. O tym, jak bardzo potrzebna jest bezpośrednia edukacja ekologiczna najlepiej świadczy rozwój naszych działań plenerowych: **od 17 wydarzeń w 2023 roku, aż po 52 spotkania zrealizowane w 2026 roku.**

W 2026 roku Edukacja w terenie objęła wszystkie grupy wiekowe. Dzieci chętnie uczestniczyły w autorskich grach edukacyjnych „Nie marnuj, naprawiaj" oraz twórczych warsztatach dekorowania toreb promujących wielokrotne wykorzystanie tekstyliów. Dla dorosłych przygotowaliśmy testy wiedzy i quizy z nagrodami, z kolei seniorzy mogli uzyskać praktyczne porady dotyczące załatwiania spraw związanych z odpadami, korzystania z ICOM oraz sprawdzania har-monogramów wywozu odpadów czy kursów busów SZOP i SZOT. Podczas tegorocznych spotkań nie mogło zabraknąć ulubionych inicjatyw Wrocławian. Prawdziwym hitem spotkań w plenerze był SZOT (Samochód Zbierający Odzież i Tekstylia), któremu niezmiennie towarzyszył „Wieszak Ostatniej Szansy" – umożliwiający sąsiedzką wymianę ubrań i dawanie odzieży drugiego życia. Tegoroczny

sezon obfitował także w wydarzenia, na których pojawiliśmy się po raz pierwszy i do których z pewnością będziemy wracać w kolejnych sezonach. Należał do nich Korczakowski Dzień Dziecka w szpitalu przy ul. Koszarowej, który dostarczył mnóstwo radości z edukacji zarówno nam, jak i małym pacjentom. Niezwykle cennym doświadczeniem był nasz udział w Forum Liderów Senioralnych. Wydarzenie stanowiło świetną przestrzeń do bezpośrednich rozmów i wymiany doświadczeń z wrocławskimi seniorami. Z ogromnym entuzjazmem uczestniczyliśmy w pikniku „Wrocław nie marnuje", którego program odzwierciedlał zadania naszej spółki. Z kolei nasza obecność na wydarzeniu „Wakacje ze strefą wiedzy mieszkańca", podczas której rozdawano mieszkańcom pojemniki na bioodpady, była naturalnym zaczątkiem do dyskusji z mieszkańcami na temat prawidłowej segregacji tej frakcji odpadów. Równie ważny jak duże imprezy miejskie jest dla nas udział w lokalnych inicjatywach organizowanych przez Centra Aktywności Lokalnej, szkoły czy Rady Osiedli. W tym roku po raz pierwszy zagościliśmy m.in. na Festynie Osiedlowym na Jagodnie oraz Pikniku na Hubach, gdzie dzieliliśmy się wiedzą z mieszkańcami w każdym wieku – od przedszkolaków po seniorów.

Nauka przez zabawę – w 2026 roku bawiły się z nami tysiące dzieci!

Podobnie jak w roku ubiegłym, również w 2026 roku **Ekosystem zorganizował ekologiczny piknik rodzinny** pod hasłem przewodnim „Nie ma nowego bez… starego!". Wydarzenie odbyło się 14 czerwca w PSZOK-u przy ulicy Szwajcarskiej 15. Podczas czerwcowego spotkania mieszkańcy uczyli się przetwarzać zużyte materiały w przedmioty codziennego użytku oraz przysłuchiwali się prelekcjom na „Miniscenie PSZOK". **Na najmłodszych uczestników czekały emocjonujące, tradycyjne gry podwórkowe** – takie jak skakanie w gumę, gra w klasy czy ciuciubabka. Piknik stał się także idealną okazją do ogłoszenia II edycji popularnego konkursu plastycznego „Wrocławskie EKOfloresy", realizowanego we współpracy z Młodzieżowym Domem Kultury Fabryczna.

Organizowany przez Ekosystem piknik "Nie ma nowego bez… starego!" poraz kolejny przyciągnął do PSZOK przy ul. Szwajcarskiej 15 całe rodziny. Fot. Michał Medyński.

*W 2026 roku Ekosystem uczestniczył **w ponad 50 wydarzeniach** odbywających się w przestrzeni miejskiej!*

Hit sezonu plenerowego! Bus SZOT i „Wieszak Ostatniej Szansy" dały mieszkańcom świetną okazję do sąsiedzkiej wymiany ubrań.

Serdecznie dziękujemy organizatorom wszystkich tegorocznych wydarzeń za zaproszenia i przestrzeń do prowadzenia edukacji ekologicznej. Ogromne podziękowania kierujemy również do mieszkańców Wrocławia za każde spotkanie, inspirujące rozmowy i codzienne zaangażowanie w budowanie czystszego oraz bardziej zielonego miasta. **Do zobaczenia w przyszłym sezonie plenerowym!**

"Dni Odry"

Zorganizowaliśmy 4 wydarzenia"Spotkajmy się przy Banku Słoików", fot. Michał Medyński

Na piknikach rozdawaliśmy próbki kompostu powstałego z wrocławskich bioodpadów zielonych

Ekosystem na otwarciu nowego Zespołu Szkolno-Przedszkolnego przy ul. Zwycięskiej

Otwarcie przy ROD "Radość Życia" Fot. Grzegorz Rajter

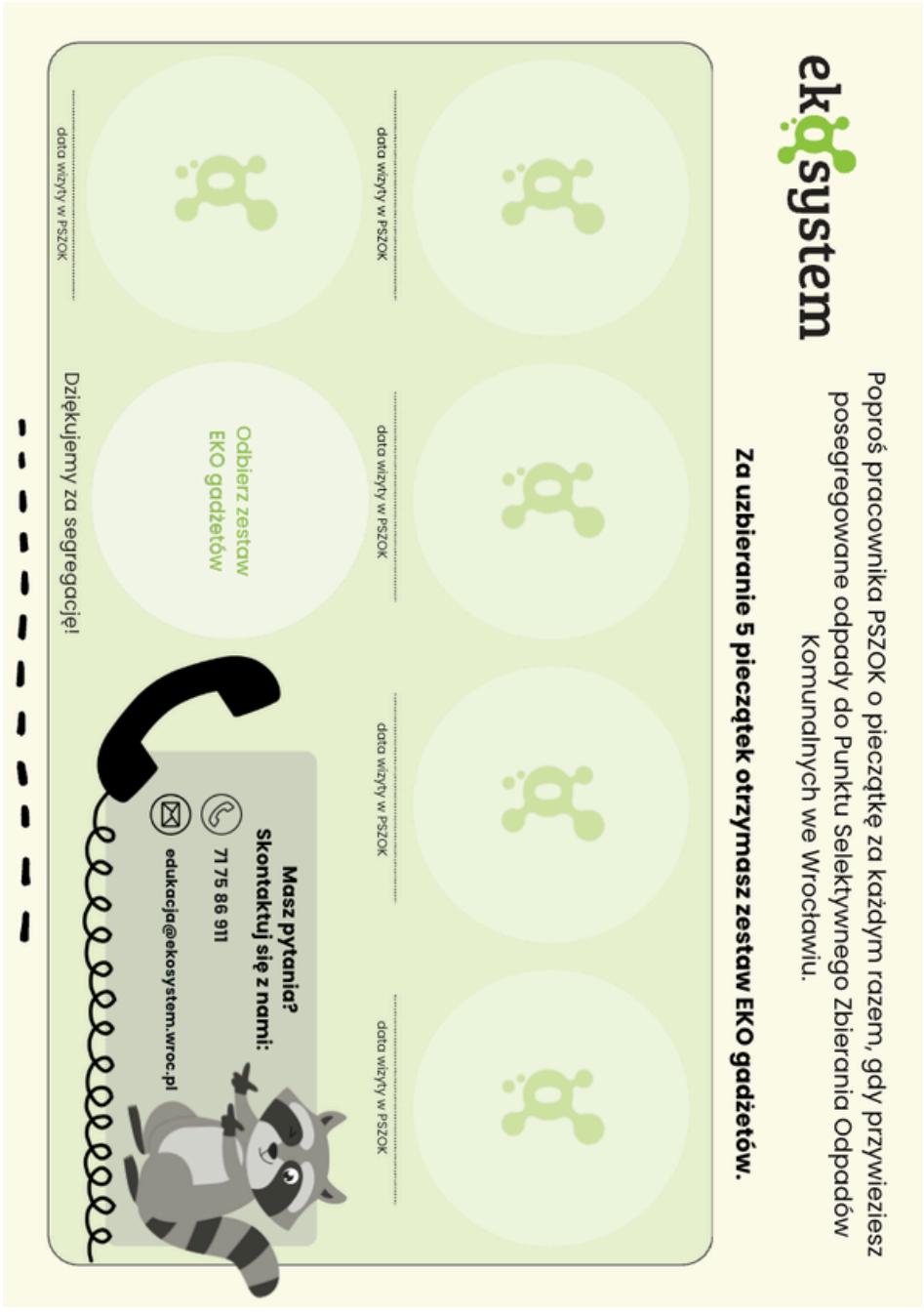
Na jesienne wieczory!

W siedzibie spółki Ekosystem, w PSZOK-ach i u kierowców SZOT możesz bezpłatnie odebrać nowe odpadowe krzyżówki i łamigłówki - te broszury to nie tylko idealna rozrywka na jesienne wieczory, ale i ogrom wiedzy związanej z wrocławską gospodarką odpadami.

Zbieraj naklejki do „Paszportu PSZOK”

„Paszport PSZOK” to akcja, która ma zachęcić mieszkańców do jeszcze częstszych wizyt w Punktach Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych. – *Mamy nadzieję, że zbieranie naklejek spodoba się mieszkańcom w różnym wieku. Dzieci będą namawiać dorosłych do segregowania odpadów i częstych wizyt w PSZOK-ach, aby zdobyć gadżety, natomiast dorośli skupią choć na chwilę swoją uwagę na prawidłowej segregacji odpadów problemowych, czyli tych, które powinny trafiać właśnie do PSZOK-ów* – mówi Justyna Sołtysiak, Kierownik Działu Promocji i Edukacji Ekosystemu.

O tym już pisaliśmy – **nie przegap innych ważnych tematów!**

Zeskanuj kod QR i dowiedz się więcej na dany temat z naszych mediów społecznościowych:

Za nami drugie spotkanie zarządu Ekosystemu z przedstawicielami wrocławskich rad osiedli. Nasze zaproszenie przyjęli przedstawiciele 15 z 48 rad osiedli.

We wrześniu odbyła się II edycja programu „Ekologiczne miasto", który organizowaliśmy we współpracy z działem Smart City Urzędu Miejskiego Wrocławia oraz Politechniką Wrocławską. Tym razem na terenie PWR przeszkoliliśmy 5 grup z wrocławskich szkół średnich.

Przyjmujemy zgłoszenia mieszkańców przez całą dobę! Interaktywne Centrum Obsługi Mieszkańca to narzędzie, które realnie skraca czas załatwiania sprawy. Infolinia działa tylko w określonych godzinach, a liczba osób ją obsługujących jest ograniczona. **ICOM dostępny jest przez całą dobę, nie tylko w dni robocze.**

Obserwujemy działania związane z gospodarką odpadami w innych miastach. Razem z przedstawicielami zespołu do spraw gospodarowania odpadami komunalnymi we Wrocławiu mieliśmy okazję z bliska przyjrzeć się pracy nowoczesnych instalacji w Byd-goszczy.

W sierpniu spotykaliśmy się z działkowiczami (i nie tylko z nimi!) w ramach akcji „Spotkajmy się przy Banku Słoików". Razem z Samo-chodem Zbierającym Odzież i Tekstylia oraz partnerami z Zielonego Wrocławia Byliśmy aż przy 4 Bankach Słoików!

Ile odpadów trafia do wrocławskich PSZOK-ów? Jak wygląda wymiana kontenera? Dlaczego może się zdarzyć, że na wjazd trzeba chwilę zaczekać? Na koniec września odpowiedzieliśmy na te i wiele innych pytań.

Latem 2026 otworzyliśmy aż 2 nowe Banki Słoików - ROD „Radość Życia" oraz ROD „Malina".

Masz pytania dot. segregacji odpadów we Wrocławiu? Skontaktuj się z nami!

Opracowanie merytoryczne i projekt graficzny:
Justyna Sołtysiak, Maciej Jakimowicz
Dział Promocji i Edukacji
edukacja@ekosystem.wroc.pl, tel. 71 758 69 56

ekosystem
ul. Legnicka 51-53
54-203 Wrocław